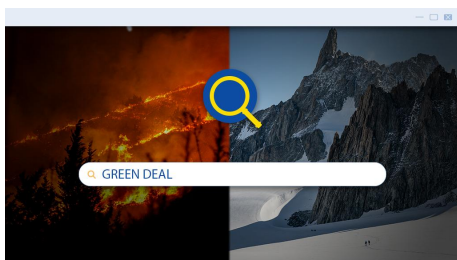

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma: avain ilmastoneutraaliin EU:hun

Vihreän kehityksen ohjelma on EU:n vastaus käynnissä olevaan ilmastokriisiin. Lue lisää tästä ilmastoneutraalin Euroopan etenemissuunnitelmasta.

Vihreän kehityksen ohjelma

https://multimedia.europarl.europa.eu/en/green-deal-fit-for-55-climate-law-what-are-they_N01_AFPS_220715_GDEX_ev

Marraskuussa 2019 parlamentti julisti ilmastohätätilan ja pyysi komissiota varmistamaan, että kaikissa sen uusissa ehdotuksissa otetaan huomioon tavoite rajoittaa ilmaston lämpeneminen alle 1,5 °C:seen ja että kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään huomattavasti.

Vastauksena pyyntöön komissio julkisti [Euroopan vihreän kehityksen ohjelman](#). Se on etenemissuunnitelma toimille, joiden avulla Euroopasta tulee ilmastoneutraali maanosa vuoteen 2050 mennessä.

Lue lisää [EU:n ratkaisuista ilmastonmuutoksen ehkäisemiseksi](#).

EU:n vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet ja hyödyt

Parlamentti hyväksyi EU:n ilmastolain 24. kesäkuuta 2021. Lain myötä EU:n tavoitteista, eli 55 prosentin päästövähennyksestä vuoteen 2030 mennessä ja [ilmastoneutraaliudesta](#) vuoteen 2050 mennessä, tulee laillisesti sitovia. EU tavoittelee lisäksi päästönegatiivisuutta vuodesta 2050 eteenpäin. Nämä toimet vahvistavat EU:n asemaa maailmanlaajuisena suunnannäyttäjänä ilmastonmuutoksen torjunnassa.

Ilmastolain avulla tavoitteita on helpompi tuoda osaksi lainsäädäntöä. Lain edellyttämien muutosten odotetaan tuovan mm. seuraavia hyötyjä: puhtaampaa ilmaa, vettä ja maaperää, energianhinnan alenemista, kunnostettuja koteja, parempaa joukkoliikennettä, lisää latauspisteitä sähköautoille, terveellisempää ruokaa sekä parempaa terveyttä nykyisille ja tuleville sukupolville.

Lain odotetaan myös luovan työpaikkoja esimerkiksi uusiutuvan energian ja energiatehokkaan rakentamisen aloille.

Lue aikajanalta lisää [siitä, miten EU on edistänyt maailmanlaajuisia ilmastotoimia.](#)

Fit for 55 -lainsäädäntöpaketti

Jotta EU voisi saavuttaa vuoden 2030 tavoitteen, komissio ehdotti vuonna 2021 uutta ja tarkistettua lainsäädäntöä, joka tunnetaan nimellä **55-valmiuspaketti** (englanniksi Fit for 55). Siihen kuuluu useita toisiinsa liittyviä tarkistettuja lakeja sekä uusia lainsäädäntöesityksiä.

Vähemmän päästöjä teollisuudesta, liikenteestä ja muilta aloilta

Vuonna 2023 mepit ovat hyväksyneet seuraavat lakiesitykset:

- **päästökauppajärjestelmän** tarkistus, jotta se kattaa saastuttavat alat, kuten rakennukset ja tieliikenteen vuodesta 2027 alkaen sekä meriliikenteen. Uudistuksilla poistetaan asteittain ilmailun maksuttomat päästöoikeudet vuoteen 2026 mennessä ja edistetään kestävien lentopolttoaineiden käyttöä
- markkinavakausvarannon uudelleentarkastelu, jotta voidaan korjata EU:n päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksien tarjonnan ja kysynnän välinen rakenteellinen epätasapaino
- **hiilivuotoa koskevan välineen** täytäntöönpano. Siinä asetetaan hiilen hinta EU:n ulkopuolisista, hiili-intensiivisistä teollisuudenaloista tuoduille tuotteille. Siten torjutaan tuotannon siirtämistä maihin, joiden ilmastotavoitteet ovat vähemmän kunnianhimoisia
- **taakanjako EU-maiden välillä**, jotta kansallisia päästövähennystavoitteita voidaan nostaa 29 prosentista 40 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä päästökauppajärjestelmään kuulumattomilla aloilla, erityisesti liikenteen, maatalouden, rakennusten ja jätehuollon aloilla
- sääntöjen tiukentaminen, jotta voidaan **lisätä hiilenpoistoa maankäytön, maankäytön muutoksen ja metsätalouden** aloilla
- ehdotus, jonka mukaan **taataan, että EU:ssa uudet henkilö- ja pakettiautot ovat päästöttömiä** vuonna 2035
- **ilmailun päästöoikeuksien tarkistus** siten, että järjestelmään sisällytetään kaikki Euroopan talousalueelta lähtevät lennot ja mahdollinen ratkaisu EU:n ulkopuolisille lennoille (järjestelmä tunnetaan nimellä Corsia)
- lataus- ja tankkausasteiden määrän lisääminen **vaihtoehtoisia polttoaineita käyttäville henkilöautoille** ja raskaan liikenteen ajoneuvoille
- velvoite siirtyä vähitellen kestävämpiin lentopolttoaineisiin
- uusia tavoitteita **energiankulutuksen vähentämiseksi** EU:ssa vuoteen 2030 mennessä
- **uusiutuvan energian osuuden nostaminen** 42,5 prosenttiin EU:n energiankulutuksesta vuoteen 2030 mennessä

- laivojen kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähitellen sekä siirtyminen puhtaampiin polttoaineisiin meriliikenteessä

Lue lisää nykyisistä EU:n toimista, joilla se pyrkii vähentämään päästöjä ja muita kasvihuonekaasuja kuin hiilidioksidia.

EU-rahasto tukemaan kotitalouksia vihreässä siirtymässä

Parlamentti hyväksyi

- **sosiaalisen ilmastorahaston** täytäntöönpanon. Sitä rahoitetaan päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksien huutokaupalla. Tarkoituksena on varmistaa oikeudenmukainen energiasiirtymä auttamalla haavoittuvia kotitalouksia, pienyrityksiä ja liikenteen käyttäjiä torjumaan energia- ja liikenneköyhyyttä.

Kiertotalouden tehostaminen

Komissio esitteli maaliskuussa 2020 **kiertotaloutta koskevan EU:n toimintasuunnitelman**. Se sisältää tuotteiden koko elinkaarta koskevia toimenpiteitä, joilla edistetään kiertotalousprosesseja, tuetaan **kestävää kulutusta** ja taataan jätteen väheneminen. Sen painopisteitä ovat

- **elektroniikka sekä tieto- ja viestintätekniikka**
- **akut ja ajoneuvot**
- **pakkaukset ja muovi**

- [tekstiilit](#)
- [rakennusala ja rakennukset](#)

Euroopan komissio ehdotti marraskuussa 2022 [pakkauksia koskevia uusia EU:n laajuisia sääntöjä](#).

Uudelleen käytettävyyttä edistäviin sääntöihin kuuluu muun muassa [korjauttamisoikeus](#) ja EU:n sopimus [yhteislaturista](#). [USB-C-tyypistä tulee useimpien elektronisten laitteiden yleislaturi EU:ssa](#) vuoden 2024 loppuun mennessä. Kannettavat tietokoneet on varustettava USB -C-tyypin latausportilla 28. huhtikuuta 2026 mennessä.

Maaliskuussa 2023 [komissio esitti uuden ehdotuksen tavaroiden korjaamisen ja uudelleenkäytön edistämiseksi](#). Se vaatisi myyjää korjaamaan tuotteet lakisääteisen takuun puitteissa, ellei niiden korvaaminen uudella ole halvempaa. Takuun lisäksi se tarjoaisi oikeuden tehdä korjauksista helpompaa ja halvempaa.

Parlamentti hyväksyi syyskuussa 2022 kantansa EU:n uuden [teollisuusstrategian](#) täytäntöönpanoon. Strategialla autetaan yrityksiä selviytymään koronakriisistä, mukauttamaan menot politiikkaan ja siirtymään vihreämpään kiertotalouteen.

Marraskuussa 2021 parlamentin jäsenet kehottivat laatimaan kattavamman [kriittisiä raaka-aineita koskevan EU:n strategian](#). Sen avulla vähennetään Euroopan riippuvuutta sellaisten kriittisten raaka-aineiden tuonnista, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä sen strategisille teollisuudenaloille. Komissio ehdotti maaliskuussa 2023 kriittisiä raaka-aineita koskevaa EU:n säädöstä. Sen tarkoituksena on varmistaa riittävä ja monipuolinen tarjonta Euroopan digitaalitaloudelle ja vihreälle siirtymälle siten, että uudelleenkäyttö ja kierrätys asetetaan etusijalle.

[Lue lisää kiertotalouden hyödyistä ja siitä, miten parlamentti torjuu muovisaastetta.](#)

Kestävän ruokajärjestelmän luominen

Elintarvikeala on yksi ilmastonmuutoksen merkittävimmistä taustatekijöistä. Vaikka EU:n maatalous on maailman ainoa merkittävä maataloussektori, joka on vähentänyt kasvihuonekaasupäästöjään (20 prosentilla vuodesta 1990), se tuottaa edelleen [noin 10 prosenttia päästöistä](#) (joista 70 prosenttia on eläinten tuottamia päästöjä).

Komissio esitti toukokuussa 2020 [Pellolta pöytään -strategian](#), jonka tavoitteena on varmistaa [oikeudenmukainen, terveyttä edistävä ja ympäristöä säästävä elintarvikejärjestelmä](#) ja taata maanviljelijöiden toimeentulo. Se kattaa koko elintarvikeketjun, ja sen tavoitteet ulottuvat torjunta-aineiden käytön ja [mikrobilääkkeiden](#) myynnin puolittamisesta ja lannoitteiden käytön vähentämisestä aina [luomuviljelyn](#) lisäämiseen.

Lokakuussa 2021 hyväksytyssä päätöslauselmassa [parlamentti kiitti EU:n Pellolta pöytään -strategiaa](#), mutta antoi suosituksia siitä, miten strategiaa voitaisiin parantaa entisestään. Parlamentti painotti erityisesti, että Fit for 55 -paketin tulisi sisältää kunnianhimoisia päästövähennystavoitteita maanviljelylle ja siihen liittyvälle maankäytölle.

Biodiversiteetin suojelu

Samaan aikaan EU pyrkii puuttumaan [biodiversiteetin vähenemiseen](#) ja siihen kuuluvaan [miljoonan eliölajin vaaraan kuolla sukupuuttoon](#). Komission toukokuussa julkaiseman [vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian](#) tavoitteena on suojella luontoa sekä pysäyttää ekosysteemien rappeutuminen ja biodiversiteetin väheneminen.

Parlamentti [hyväksyi kesäkuussa 2021 mietinnön biodiversiteettistrategiasta](#). Mepit vaativat, että strategian tulee olla linjassa muiden Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden kanssa.

Metsillä on keskeinen rooli hiilipäästöjen sitomisessa ja kompensoimisessa. Parlamentti hyväksyi siksi uudet säännöt, joilla varmistetaan, että EU:hun tuodut tavarat eivät ole [osasyynä metsäkatoon tai metsien tilan heikkenemiseen missään maailmassa](#). Asetuksella varmistetaan myös, että tuotteiden valmistuksessa noudatetaan ihmisoikeusnormeja ja varmistetaan, että alkuperäiskansojen oikeuksia kunnioitetaan.

[Lue lisää tilastoja ja tietoja ilmastonmuutoksesta](#)

Vihreän siirtymän rahoittaminen

Komissio esitti tammikuussa **Kestävä Eurooppa -investointiohjelman**. Se on strategia Euroopan vihreän kehityksen rahoittamiseksi [keräämällä vähintään tuhat miljardia euroa julkisten ja yksityisten investointien kauttaseuraavien kymmenen vuoden aikana](#).

Investointiohjelmaan kuuluvan **oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin** avulla on tarkoitus lieventää siirtymän sosioekonomisia vaikutuksia työntekijöihin ja yhteisöihin, joihin muutos eniten vaikuttaa. Komissio ehdotti toukokuussa 2020 [julkista lainajärjestelyä, jolla tuetaan vihreitä investointeja](#) fossiilisista polttoaineista riippuvaisilla alueilla. Euroopan parlamentti hyväksyi ehdotuksen kesäkuussa 2021.

Parlamentti ja neuvosto sopivat [uusien tulolähteiden](#) käyttöönotosta EU:n talousarvion ja [covid-19-elpymissuunnitelman](#) rahoittamiseksi. Näihin kuuluvat tulot, joita saataisiin päästökauppajärjestelmästä ja hiilidioksidipäästöjen tullimekanismista, jossa tietyistä tuontituotteista perittäisiin veroa.

Parlamentti hyväksyi kesäkuussa 2020 [uudet säännöt kestäville investoinneille ympäristön kannalta kestävien](#) investointitoimien kannustamiseksi ja ”viherpesun” estämiseksi. Marraskuussa 2020 mepit kehottivat myös [siirtymään kestävästä taloudellisesta toiminnasta kohti kestävää toimintaa](#), mikä on edellytys EU:n pitkän aikavälin strategisen riippumattomuuden kehittämiselle ja selviytymis- ja palautumiskyvyn parantamiselle.

Lue lisää siitä, [miten oikeudenmukaisen siirtymän rahastolla autetaan EU:n alueita siirtymään vihreämpään talouteen](#).

EU:n vihreän kehityksen ohjelma

https://multimedia.europarl.europa.eu/en/parliament-and-the-european-green-deal_N01-PUB-200623-GREE_ev

Lisätietoa

[Komissio: Euroopan vihreän kehityksen ohjelma](#)

[Euroopan vihreän kehityksen ohjelman käsittelyaikataulu](#)

[Interaktiivinen infografiikka ilmastotoimista \(englanniksi\)](#)

[Facebook-livehaastattelu ympäristövaliokunnan puheenjohtaja Pascal Canfinin kanssa \(toukokuussa 2021\)](#)

[Parlamentin tutkimuspalvelun briefing: Fit for 55 package \(kesäkuu 2022\)](#)